

Dir 145 - 1460 / 2017 RII

Från: Jessica Nordström <jessica.nordstrom@sll.se> för Kultur Funk Registrator <registrator.kultur@sll.se>
Skickat: den 29 september 2017 13:57
Ämne: Remiss Förslag till kulturstrategi för Stockholmsregionen
Bifogade filer: Förslag till kulturstrategi för Stockholmsregionen.pdf; Bilaga Sändlista remissinstanser.pdf

Välkommen att lämna synpunkter på Förslag till kulturstrategi för Stockholmsregionen.

Synpunkterna skickas elektroniskt till registrator.kultur@sll.se både i Word- och PDF-format. Ange diarienummer KN 2017/707.

Synpunkterna ska vara Stockholms läns landsting tillhanda senast den 15 december 2017. Remissvaren kommer att publiceras på kultur.sll.se.

Har ni frågor om förslaget till kulturstrategi kontakta agneta.olofsson@sll.se.

Med vänlig hälsning

Jessica Nordström
Registrator/arkivarie
Enheten för administration och kommunikation
Kulturförvaltningen

E-post: registrator.kultur@sll.se

Stockholms läns landsting
Kulturförvaltningen
Box 38204, 100 64 Stockholm
Södermalmsallén 36, plan 3
Telefon: 08-12337800
www.kultur.sll.se
[facebook.com/Kulturforvaltningen](https://www.facebook.com/Kulturforvaltningen)

Statliga organ

Konstfack
Konstnärsnämnden
Kungliga biblioteket
Kungliga Musikhögskolan
Länsstyrelsen i Stockholms län
Nämnden för hemslöjdsfrågor
Statens kulturråd
Stockholms konstnärliga högskola
Svenska Filminstitutet
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksteatern

Stockholms läns landsting

Tillväxt-och regionplanenämnden

Intresse-och kulturorganisationer

Centrumbildningarna

Centrum för dramatik
Centrum för fotografi
Centrum för cirkus, varieté och gatuperformance (Manegen)
Danscentrum Stockholm
Filmcentrum
Författarcentrum Öst
Illustratörcentrum
Konsthantverkscentrum
Konstnärscentrum Öst
Musikcentrum Öst
Seriefrämjandet
Teatercentrum Öst
Översättarcentrum

Länskulturfunktioner

Dans i Stockholms stad och län
Länsmusiken i Stockholm
Stockholms läns museum
Slöjd Stockholm
Regionbibliotek Stockholm

Nationella minoriteter

Judiska Centralrådet
Sameföreningen i Stockholm
Sverigefinska riksförbundet, Stockholms distrikt
Sveriges Jiddischförbund
Tornedalingar i Stockholm
Romano Pisos Research Centre
Centralförbundet Roma International
Sveriges Romerförbund

Övriga

HSO- Stockholms län (Funktionsrätt)
Ideell kulturallians i Stockholms län
Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS)
Mångkulturellt centrum (MKC)
Transit kulturinkubator
Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige, SIOS
Stiftelsen Stockholms Konserthus
Stockholms läns bildningsförbund

FÖRSLAG TILL
KULTURSTRATEGI
för Stockholmsregionen

Kulturförvaltningen
Stockholms läns landsting
Box 38204
100 64 Stockholm

registrator@kultur.sll.se
www.kultur.sll.se

Grafisk form och produktion: Fidelity Stockholm
Tryck: DanagårdLitho, september 2017

KN 2017/707

FÖRSLAG TILL

KULTURSTRATEGI

för Stockholmsregionen

Förord

Kulturstrategin för Stockholmsregionen är regionövergripande och är tänkt att fungera som ett vägledande dokument för såväl landstinget som för regionala och lokala aktörer. Strategin har en tydlig koppling till RUF 2050 och syftar till att vara både en integrerad del av och ett komplement till denna.

Arbetet med strategin har letts av Stockholms läns landstings kulturnämnds förvaltning men bygger på dialog med tillväxt- och regionplanenämndens förvaltning, som ansvarar för framtagandet av RUF 2050, liksom med en rad regionala och lokala aktörer. Exempelvis har representanter för länets kommuner, kulturskapare, civilsamhälle samt länskulturfunktioner bidragit med kunskap om vilken roll kulturen kan spela i en växande och hållbar Stockholmsregion.

Kulturstrategin ska ge en vägledning i det övergripande arbetet med kulturfrågor på regional nivå, den pekar ut viktiga områden för landstingets kulturpolitiska prioriteringar och är en strategisk vägvisare. För det mer konkreta arbetet inom olika delar används andra dokument så som landstingets kulturnämnds årliga mål- och budgetdokument.

Den regionala kulturstrategin ska ses som ett levande dokument som bygger på kontinuerlig utveckling och utvärdering.

Eva Bergquist
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Innehåll

1 Inledning	7
1.1 Syfte	7
1.2 Arbetsprocess	7
2 Bakomliggande utgångspunkter	9
2.1 Övergripande dokument	9
2.1.1 Nationella kulturpolitiska mål	9
2.1.2 Stockholms läns landstings kulturpolitiska mål	9
2.1.3 Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2050 (RUFSS)	9
2.1.4 FN:s barnkonvention	10
2.2 Nulägesbeskrivning	10
3 Kulturstrategins målområden	12
4 Utmaningar	13
4.1 Att öka tillgängligheten till och deltagandet i kulturlivet	13
4.2 Att stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling	14
4.3 Att omfatta digitaliseringens möjligheter och utmaningar	14
4.4 Att använda kultur och kulturmiljöer som resurs i samhällsplaneringen	15
5 Genomförande	17

1 | Inledning

Kulturens betydelse för en växande och attraktiv Stockholmsregion där människor vill bo och verka är stor. Kulturens arenor ger människor med olika bakgrund möjlighet att mötas i upplevelser och samtal, vilket bidrar till en ökad delaktighet och en positiv demokratisk samhällsutveckling. Kulturens sociala dimension blir allt viktigare, och en central uppgift för kulturpolitiken är att tillhandahålla mötesplatser för dessa aktiviteter.

Den växande Stockholmsregionen har en ur ett nationellt perspektiv unik kultur dynamik bestående av institutioner, fria grupper, privata och föreningsbaserade kulturinitiativ samt kulturutövare inom alla konstformer som tillsammans skapar ett utbud som präglas av både bredd och spets. Därför är det en central uppgift för kulturpolitiken att göra det möjligt för alla länets invånare att kunna delta i ett för dem angeläget kulturliv. På så sätt kan Stockholmsregionen fortsatt utvecklas som en ledande kulturregion med kulturarv och nyskapande sida vid sida.

1.1 Syfte

Kulturstrategin ska fungera som en integrerad del av och ett komplement till RUFSS 2050. Den ska lyfta fram den potential som kultursektorn har som regional utvecklingsfaktor och synliggöra hur sociala och kulturella värden i samverkan kan bidra till en god livsmiljö för regionens invånare och därmed bidra till RUFSS-visionen om Stockholmsregionen som Europas mest attraktiva storstadsregion.

Kulturstrategin ska ge en vägledning i det övergripande arbetet med kulturfrågor på regional nivå. Den avser att både tydliggöra landstingets roll som regional kulturpolitisk aktör och att peka ut angelägna kulturpolitiska utvecklingsområden, men också fungera som stöd och inspirera kommunernas arbete med långsiktiga planer och kulturutveckling.

Därutöver ska kulturstrategin bilda en grund för fortsatt strategiskt arbete med fokus på specifika konstformer samt på att ta fram en landstingsintern kulturstrategi för barn och unga.

1.2 Arbetsprocess

Landstingets kulturnämnds förvaltning har haft i uppdrag att medverka i arbetet med den kommande regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFSS 2050. I Stockholms läns landstings mål och budget för 2015 gavs uppdraget att, i samråd med tillväxt- och regionplanenämndens förvaltning, ta fram en regional kulturstrategi som en del av den kommande RUFSS 2050. Kulturnämnden beslutade därefter den 7 december 2016, KN 2016/917, om ett inriktningsbeslut för det fortsatta arbetet med kulturstrategin. I beslutet behandlas ett antal frågeställningar kopplade till de övergripande målen i RUFSS 2050 samt vilka utmaningar och strategiska områden som strategin bör förhålla sig till.

Arbetet med strategin har letts av kulturförvaltningen på Stockholms läns landsting, men bygger på dialog med landstingets tillväxt- och regionplaneförvaltning – som ansvarig part för framtagandet av RUF5 2050 – liksom med en rad regionala och lokala aktörer. Under 2016 och 2017 genomförde kulturförvaltningen workshoppar med representanter för länets kommuner, kulturskapare, civilsamhället samt länskulturfunktionerna för att inhämta kunskap om vilken roll kulturen kan spela i en växande och hållbar Stockholmsregion.

2 | Bakomliggande utgångspunkter

2.1 Övergripande dokument

Under denna rubrik samlas några av de centrala dokument som har bäring på den regionala kulturstrategin för Stockholmsregionen. Av dessa är den regionala utvecklingsplanen av särskilt stor betydelse.

2.1.1 Nationella kulturpolitiska mål

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen i december 2009 (regeringens proposition 2009/10:3, Tid för kultur). Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och landsting. Enligt de nationella kulturpolitiska målen ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå dessa mål ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och allas möjlighet till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Inom ramen för kultursamverkansmodellen, där Stockholmsregionen som enda landsting inte ingår, tydliggörs att regional kulturverksamhet i Sverige ska bidra till att ge hela befolkningen möjlighet att ta del av ett varierat kulturutbud som präglas av förnyelse och kvalitet. För att uppnå detta ska:

- den kulturella infrastrukturen utvecklas,
- den regionala mångfalden främjas,
- kulturskapare ges möjlighet att utveckla sitt konstnärskap.

2.1.2 Stockholms läns landstings kulturpolitiska mål

Landstingsfullmäktige har beslutat mål för den regionala kulturpolitiken i Stockholms län.

Mål

Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet.

2.1.3 Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2050 (RUF5)

I förslaget till RUF5 2050 anges vision och fyra mål för Stockholmsregionens långsiktiga utveckling som ett gemensamt ansvar för regionens många aktörer och samhällssektorer.

Vision

Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion

Mål

- En tillgänglig region med god livsmiljö
- En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region
- En ledande tillväxt- och kunskapsregion
- En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp

Förslaget till RUF 2050 är under hösten 2017 på remiss, för att slutgiltigt antas av landstingsfullmäktige i juni 2018.

2.1.4 FN:s barnkonvention

De prioriteringar i kulturstrategin som gäller barn och unga tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter:

”Barn har rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, och samhället ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet”

Barnkonventionen betonar också barns och ungas rätt att uttrycka sina åsikter och att få vara delaktiga i frågor som rör barn och unga.

2.2 Nulägesbeskrivning

I Stockholms län bor idag närmare 2,3 miljoner invånare och fram till 2050 beräknas länets invånarantal öka med 1,1 miljoner till cirka 3,4 miljoner. Länet kännetecknas av att det är en huvudstadsregion men också av dess mångsidighet med stora och små kommuner, starka tätorter, glesbygd och skärgård.

Kulturpolitiken kan sägas bestå av alla de insatser som det offentliga samhället gör för att uppfylla de kulturpolitiska mål som beslutats av riksdagen. Tydligast framträder denna struktur i form av kulturinstitutioner – konserthus, teatrar, bibliotek, kulturskolor och mycket annat – som finns spridda över landet och med huvudmannaskap som kan vara statligt, regionalt eller kommunalt. I Stockholmsregionen präglas institutionsstrukturen främst av en stark statlig närvaro med i form av de centrala museerna och nationella scenkonstinstitutionerna men också av Stockholms stads storlek och kulturpolitiska ambitioner. Stat, landsting/regioner och kommuner samverkar även genom offentliga stöd till kulturverksamhet av olika slag. Kommunernas huvudområden inom kulturverksamhet är allmän kultur, bibliotek, musik- eller kulturskola samt stöd till föreningsliv och studieförbund.

I landets samtliga regioner finns så kallade läns Kulturfunktioner, som både får regionalt och statligt stöd till sin verksamhet. I Stockholmsregionen utgörs dessa av Dans i Stockholms stad och län, Film Stockholm, Länsmusiken i Stockholm, Regionbibliotek Stockholm, Slöjd Stockholm och Stockholms läns museum. Film Stockholm är inordnat inom Stockholms läns landstings Kulturförvaltnings organisation medan övriga får verksamhetsstöd från kulturnämnden för sin verksamhet. Läns Kulturfunktionerna har i uppgift att främja utvecklingen av kulturlivet i hela länet, inte minst för barn och unga.

En stor andel av landets fria kulturliv är verksamt i regionen. I länet finns även starka folkbildningsorganisationer och ett rikt föreningsliv som bidrar till regionens attraktivitet. Kulturutbudet och rekreationsmöjligheterna håller hög internationell klass.

Stockholms län hör till Europas ledande kreativa regioner och är en viktig arbetsmarknad för kulturskapare. Företag som verkar inom de så kallade kulturella och kreativa näringarna är en styrka för regionens tillväxt och utveckling. Nära hälften av landets alla företag inom den kulturella och kreativa sektorn är lokaliserade till Stockholms län och en stor del av dessa agerar på en internationell marknad. Den kulturella och kreativa sektorn utgjorde 6,4 procent av bruttoregionalprodukten 2013.

Stockholmsregionen rymmer en mångfald av landskap och kulturmiljöer med betydande kulturhistoriska värden. Kulturmiljöer är viktiga att ta till vara och utveckla i samhällsplaneringssammanhang vad gäller bebyggelse och grönområden, men även för landsbygden och skärgården.

3 | Kulturstrategins målområden

Visionen och målen som föreslås i RUFSS 2050 bildar utgångspunkt för de fyra målområden som kulturstrategin omfattar. På detta sätt tydliggörs hur kulturpolitiken kan bidra till måluppfyllelse.

Mål i RUFSS 2050: En tillgänglig region med god livsmiljö

Kulturstrategins målområde: Kulturupplevelser, möten och bildning bidrar till en god livsmiljö i en tillgänglig region

Kultur och konst kan lyfta platsens själ och identitet vilket främjar attraktiva livsmiljöer. Kultur kan även bidra till ökad gemenskap och fungera som socialt kitt genom att skapa rum för möten, upplevelser, skapande och reflektion. Tillgänglighet till kultur i hela länet är därför avgörande. Kulturens olika yttringar har även en rad positiva externaliteter såsom positiv inverkan på människors hälsa och bidrar till att folkhälsan i regionen förbättras.

Mål i RUFSS 2050: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region

Kulturstrategins målområde: Kulturen stärker demokratin i en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region.

Ett brett och dynamiskt kulturliv erbjuder arenor för upplevelser, reflektion, bildning och delaktighet, vilket, som ovan nämnts, har positiva externaliteter för folkhälsa och integration. Viktiga verktyg för detta utgörs av föreningslivet och folkbildningen. En viktig förutsättning är inkludering och allas tillgång till kulturens olika arenor. Kultur kan genom delaktighet stärka demokratin. Med en ökad delaktighet och inkludering uppnås ett ökat inflytande och en höjd tillit i samhället.

Mål i RUFSS 2050: En ledande tillväxt- och kunskapsregion

Kulturstrategins målområde: Kulturdriven tillväxt och det kreativa företagandet bidrar till en regional utveckling i en ledande tillväxt- och kunskapsregion

Kulturella och kreativa företag stärker den regionala arbetsmarknaden. Innovativa perspektiv och samarbeten bidrar till att skapa kreativa arenor i regionen. De kulturella och kreativa näringarnas har en ekonomisk betydelse för regionen och stärker den regionala identiteten och attraktionskraften.

Mål i RUFSS 2050: En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp

Kulturstrategins målområde: Kultur och kulturmiljö bidrar till att skapa en hållbar utveckling i en resurseffektiv och resilient region

Att bevara, använda och utveckla kulturmiljön i de regionala stadskärnorna samt lokaliseringen kulturverksamheter dit, kan bidra till en hållbar humanistisk utveckling. Kulturmiljövården som bevaras, används och utvecklas har en stark koppling till besöksnäringen. Den regionala identiteten tydliggörs när satsningar görs på kultur och besöksnäring.

4 | Utmaningar

Regionen och omvärlden förändras ständigt och med dem förändras också kulturens förutsättningar. RUFSS 2050 lyfter bland annat fram att regionen behöver anpassas till globalisering och digitalisering och att regionens aktörer behöver säkerställa omständigheter som bidrar till tillit och tillväxt. RUFSS 2050 identifierar också sex utmaningar för regionen. Det hör att vara en ledande storstadsregion i en växande global konkurrens, att ha en fortsatt öppen region och samtidigt stärka inkluderingen – och att öka tryggheten i regionen samtidigt som världen upplevs som osäker.

Dessa utmaningar har bäring också på kulturen. Kulturen kan bidra för att hantera dem men då måste också kulturens förutsättningar värnas och anpassas i takt med samhället. Fyra områden är särskilt angelägna för detta, och nödvändiga om kulturen långsiktigt ska bidra till målen i RUFSS 2050 i enlighet med strategins målområden i föregående avsnitt:

1. Att öka tillgängligheten till och deltagandet i kulturlivet
2. Att stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling
3. Att omfatta digitaliseringens möjligheter och utmaningar
4. Att använda kultur och kulturmiljöer som resurs i samhällsplaneringen

Nedan beskrivs dessa fyra områden och ett antal prioriteringar för de kommande årens arbete.

4.1 Att öka tillgängligheten till och deltagandet i kulturlivet

Tillgång till kultur, deltagandet i kulturupplevelser och möjlighet till eget skapande är idag ojämnt fördelat i länet; befolkningsstruktur, boendeort i länet och skillnader mellan tätort och glesbygd är påverkande faktorer. En utmaning är att hitta vägar för att minska dessa klyftor. En annan att nå barn och unga, inte minst i socioekonomiskt svaga områden i länet.

Offentliga insatser till regionens kulturliv bör därför riktas för att få fler att känna sig inkluderade. Kulturen har en viktig roll att fylla när det gäller integration och kan bidra till en demokratisk samhällsutveckling. Även personer med funktionsvariationer ska ha god tillgång till kultur. Det är även angeläget att främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

En viktig förutsättning för ett rikt lokalt och regionalt sammanhållande kulturliv, där länets invånare kan delta och utöva sina skapande förmågor, är öppna och tillgängliga mötesplatser. Mångsidiga och funktionsblandade stads- och bebyggelsemiljöer där kultur är en integrerad del, med närhet till god kollektivtrafik ökar den fysiska tillgängligheten. I många av dessa processer kan föreningsliv och folkbildningen vara viktiga aktörer, vilket den offentliga stödgivningen bör beakta.

Prioriteringar:

För att öka tillgängligheten till och deltagandet i kulturlivet bör följande prioriteras:

- Att utveckla metoder och långsiktiga arbetssätt för att löpande genomföra dialoger med företrädare för civilsamhället, det professionella kulturlivet och kommunerna i länet i syfte att identifiera möjligheter till och hinder för ökad tillgång till kultur i hela länet
- Att bidra till att möjliggöra kulturupplevelser och eget skapande för invånare i hela länet, särskilt för barn och unga
- Att regelbundet genomföra kulturvaneundersökningar i syfte att synliggöra deltagandet i kulturlivet
- Att tillgängliggöra kulturarvet för länets invånare
- Att i högre grad samverka regionalt om viss kultur- och fritidsverksamhet, som lokaliserar på platser med hög regional tillgänglighet

4.2 Att stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling

Stockholmsregionen ska vara en attraktiv region för professionella kulturskapare. Därför behövs goda näringsvillkor och fysiska rum för skapande, inte minst är det viktigt att bereda plats för semiprofessionella och nytutexaminerade konstnärer. Förutom lokaler att skapa i behövs relevanta stödsystem så att lokala och internationella samarbeten kan genomföras. För att åstadkomma detta är statens, landstingets och kommunernas stödsystem viktiga samverkande delar.

Nyskapande och utveckling av det regionala kulturlivet ska främjas genom att professionella kulturskapare ges möjlighet till att utforska sitt konstnärskap och pröva nya samarbetsformer. Parallellt med att en förstärkning av befintliga strukturer och aktörer görs, behöver även nya aktörer och nätverk ges plats. Även synliggörandet av konst och kultur i internationella sammanhang är viktiga förutsättningar för regionens professionella kulturskapare.

Stockholmsregionen bör främja kulturella och kreativa företag för att skapa innovativa miljöer och att stärka samverkan med andra typer av företag. Det är även angeläget att främja samverkan mellan den kulturella och kreativa sektorn och besöksnäringen.

Prioriteringar:

För att stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling bör följande prioriteras:

- Att möjliggöra för internationella och interkulturella samarbeten och dialoger
- Att kontinuerligt utvärdera det offentliga stödet inom kulturområdet för att säkerställa dess relevans och aktualitet
- Att belysa den kulturella infrastrukturen bland annat genom kartläggningar
- Att identifiera former för skapandet av regionala kulturnoder med tidsbegränsade uppdrag i syfte att sprida kunskap om och främja utvecklingen inom ett specifikt område som är i behov av större spridning och kunskapsutveckling i länet
- Att arbeta med frågor kring kompetensutveckling för exempelvis kulturskapare och kommuner för att stärka den konstnärliga utvecklingen

4.3 Att omfatta digitaliseringens möjligheter och utmaningar

Digitaliseringen har haft en stor inverkan vad gäller såväl skapandet som förmedlandet av kultur. Det gäller både professionella kulturskapare och alla som inom ramen för en utvidgad DIY-rörelse (do-it-yourself) skapar själva. I dag finns möjligheter att

producera, förmedla och konsumera kultur på en mängd olika sätt oberoende av den fysiska platsen.

I denna nya verklighet behöver plattformar för användargenererad kultur utvecklas och utnyttjas i högre grad.

Digitaliseringen har skapat nya möjligheter: helt nya skapandeprocesser och uttryck har utvecklats, det har blivit lättare för företagare oavsett bostadsort att verka regionalt, nationellt och internationellt, det har blivit enklare för personer på landsbygden eller med funktionsvariationer att kunna ta del av kultur. Detta teknikskifte har fått effekter på alla konstformer och dess olika branscher på olika sätt.

Digitaliseringens möjligheter ger också nya utmaningar. För att så många människor som möjligt ska kunna ta del av kultur på lika villkor är bredband i alla delar av länet ett viktigt utvecklingsområde. Ett utbyggt bredband är en grundförutsättning inte minst för småföretagare inom de kulturella och kreativa näringarna.

Det är viktigt att ta till vara folkbildningens möjligheter att överbrygga den digitala klyftan och på så sätt skapa delaktighet och ökad inkludering.

Prioriteringar:

För att omfatta digitaliseringens möjligheter och utmaningar bör följande prioriteras:

- Att ta till vara studieförbundens och folkbibliotekens erfarenheter av att öka den digitala kompetensen och delaktigheten hos regionens invånare
- Att främja digitala arenor inom kultursektorn
- Att ta till vara digitaliseringens möjligheter när det gäller att skapa, förmedla och tillgängliggöra konst och kultur

4.4 Att använda kultur och kulturmiljöer som resurs i samhällsplaneringen

Ökad samverkan mellan samhällsplanerare och kulturens företrädare är nödvändigt för att skapa attraktiva miljöer med sociala och kulturella värden för människor att arbeta, leva och trivas i.

Kultur och kulturmiljö bör i än högre grad integreras med bebyggelseplaneringen – både när det gäller läge och utformning – och ska ses som en utvecklingspotential i samhällsplaneringen. Det gäller särskilt när de regionala stadskärnorna planeras och i vissa socioekonomiskt svaga områden men även i de så kallade landsbygdsnoderna. För att konstnärlig verksamhet ska kunna utvecklas i länet krävs förutom öppna mötesplatser, att i samhällsplaneringen även ge utrymme för verkstäder och ateljéer.

Länets kulturmiljöer bör ses som en resurs som skapar en gemensam identitet och ett sammanhang för länets invånare och bör därför bevaras och utvecklas. Det är angeläget att tillvarata kulturmiljövärden när stadsmiljöer förtätas eller infrastrukturen byggs ut, att hitta balansen mellan att bygga och att bevara. Genom förstärkt samverkan mellan kulturens företrädare och planerare kan ett gott resultat uppnås.

Stockholmsregionens besöksnäring kan gynnas om regionens olika kulturmiljöer utnyttjas på ett mer strategiskt sätt. Ett levande och tillgängligt kulturarv är en viktig del av regionens rika kulturliv och en attraktionsfaktor för en ökande besöksnäring. Det är viktigt att regionens olika aktörer samarbetar kring frågor som rör kultur och besöksnäring.

Prioriteringar:

För att använda kultur och kulturmiljöer som en resurs i samhällsplaneringen bör följande prioriteras:

- Att prioritera insatser som främjar att kulturella och sociala mötesplatser utvecklas i länet i synnerhet i regionala stadskärnor, i landsbygdsnoder och i socioekonomiskt svaga områden
- Att ett omtag görs om Kreativa Stockholm och tillhörande handlingsplan. Det är viktigt att finna nya strukturer och identifiera områden för bred samverkan mellan kultur- och näringsliv inte minst kring frågor som rör samhällsplaneringen och kulturens infrastrukturer
- Att identifierar metoder för att säkerställa att den konstnärliga gestaltningen blir en naturlig del i planprocesserna
- Att berörda parter samverkar för att länets kulturmiljöer ska ses som en resurs vid samhällsplaneringen
- Att det lokala kulturarvet används som en tillgång i utvecklingssammanhang och för besöksnäringen

5 | Genomförande

Kulturstrategin är regionövergripande och ska fungera som ett vägledande dokument för regionala och lokala aktörer. Strategins genomförande är kopplat till genomförandet av RUFSS 2050, vilket innebär att strategin ska bidra till att uppnå målen i RUFSS 2050.

Liksom när det gäller övriga delar av samhällsutvecklingen har många aktörer avgörande roller för kulturområdets utveckling. Om den målbild som beskrivs i strategin ska kunna uppnås krävs ett aktivt genomförandearbete inte minst av landstinget som exempelvis bidrar genom sitt stöd till kultur- och föreningslivet samt den strategiskt samordnande rollen. Länskulturfunktionernas arbete är också en viktig del av det konkretiserade arbetet ute i kommunerna. Landstinget tar också fram utredningar och kartläggningar som är viktiga i det fortsatta arbetet. Ett aktivt genomförandearbete krävs även av länets kommuner, av regionala samverkansorgan och av statliga myndigheter inom sina respektive ansvarsområden. Aktörer inom föreningslivet, det fria kulturlivet och näringslivet kan bidra genom egna initiativ och åtgärder.

I detta arbete behöver varje enskild aktör analysera och väga möjliga åtgärder mot varandra utifrån bedömda effekter och kostnader och med hänsyn till eventuella synergier och målkonflikter. På många områden är dock bred samverkan önskvärd och till och med nödvändig, det gäller inte minst frågor som rör samhällsplaneringen och kulturens infrastrukturer.

I dag saknas det i Stockholmsregionen en struktur för formaliserad dialog och samverkan mellan aktörer inom kulturområdet. Att få en sådan på plats är kanske den viktigaste förutsättningen för kulturstrategins genomförande och för kulturens bidrag till regionens vision om att Stockholm ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Landstinget avser att initiera en sådan process och remissinstanserna uppmanas att komma med synpunkter på en sådan.

